

NENÍ DOBROVOLNICTVÍ JAKO DOBROVOLNICTVÍ: CO OČEKÁVAT A JAKÉ PROGRAMY SE DAJÍ NAJÍT?

Tento článek pochází z webu Za horami.cz, kde najdeš jeho online verzi včetně případné fotogalerie. Až budeš opět ve spojení se světem, můžeš se také podívat na Facebook [@zahoramicz](https://www.facebook.com/zahoramicz), co je nového.

Dobrovolnictví a různé programy na pomoc komunitám, školám nebo zvířatům obepínají zeměkouli jako pavučina. Nabízejí často unikátní příležitost k seberozvoji či uplatnění energie smysluplným způsobem. Bohužel také hrozí rizikem rozčarování nebo konfliktu se zcela nereálnými očekávaními. Co tedy očekávat, jak se dobrovolníkem stát a jak vybrat důvěryhodnou organizaci? Základního průvodce světem „pomahačů“ pro vás sepsala Adri Plotzerová, která poslední měsíce přikládala ruku k dílu v malajské džungli.

Stát se dobrovolníkem a tím pádem nahlédnout do říše pomalého cestování může na pár týdnů i měsíců každý. Je to způsob, jak poznat danou zemi, zvyky a kulturu pořádně do hloubky. Pokud budu mluvit z vlastní zkušenosti, 3 měsíce strávené v Malajsii mi

přinesly mnoho nečekaných zážitků, které bych při běžném cestování rozhodně nezískala.

*Ačkoliv jsem přijela na marketingovou stáž,
nejednou jsem se prosekávala džunglí s mačetou.*

Troufám si proto říct, že dobrovolnictví je skvělá zkušenost, ale není pro každého.

Není nad to vyzkoušet si pořádnou foukačku

JAK SE K DOBROVOLNÉ PRÁCI DOSTAT

DOMA?

Nemusíte hned jezdit na druhý konec světa. Pokud chcete pomáhat z domova, existuje pěkná stránka Dobrovolník.cz, na které najdete aktivity podle široké škály kategorií. Můžete se také obrátit na konkrétní organizace:

[ADRA](#)

[UNICEF](#)

[HESTIA](#)

Osobně si však myslím, že stát se dobrovolníkem mimo Českou Republiku nebo dokonce Evropu je o mnoho zajímavější a dobrodružnější. Proto zbytek článku pojednává právě o mé zahraniční zkušenosti.

CO Z TOHO KROMĚ DOBRÉHO POCITU BUDU MÍT?

Většinou takový výjezd funguje na principu práce za stravu a ubytování. Vždy je však potřeba podrobně prostudovat podmínky přijímající organizace. Získat můžete mnohem více, ale také nečekaně méně.

Důvodů k dobrovolnictví je spousta, a kdyby tu nějaké ty benefity nebyly, určitě by se do něj nepouštělo tolik lidí. Pokud vezmeme v úvahu zahraniční programy, jsou tím nejlepším ziskem jednoznačně **nová zkušenost, zlepšení jazykových schopností nebo poznání neznámé kultury.** Obecně pak lze dobrovolnou práci kdekoliv **spojit s dalším cestováním.**

Někdy jsou poskytována i finanční stipendia případně nějaký nehmotný zisk. Někteří lidé se do dobrovolnické činnosti pouštějí hnání náboženskými důvody, jiní z čistého altruismu. **Mojí**

motivací byla především profesní zkušenost získaná v zajímavém prostředí a možnost pomoci s ochranou deštných pralesů.

Vzhůru do džungle

PLATIT NEBO NEPLATIT?

NEPLACENÉ PROGRAMY

Podle mě je to pravé dobrovolnictví, kdy s něčím pomáháte a naopak za to dostanete kus žvance i střechu nad hlavou, neplacené. Zde řadím i takové, které zprostředkovávají organizace vyžadující přiměřený příspěvek na provoz.

PLACENÉ AKCE

Když jsem se o dobrovolné činnosti, za kterou si účastníci navíc platí, doslechla poprvé, říkala jsem si, že tady někdo popletl pojmy. Jeden z nejznámějších portálů [Go Overseas](#) nabízí takových nabídek spoustu. Často ale fungují tak, že se nejedná o čistě pracovní pobyt a organizace mají pro dobrovolníky připravený program. Osobně mi to přijde spíše jako nabídka zážitkových akcí s dobrým úmyslem.

Nicméně takový volunteering není vůbec levnou záležitostí. Cena za týden začíná někde od 300 USD. Záleží samozřejmě na typu projektu a aktivitách. Akce, které zahrnují zvířata jsou většinou výrazně dražší než ty, které se zabývají např. místní komunitou a vzděláváním.

Pro účastníky placených projektů je často připraven bohatý program. **Díky tomuto modelu podporují lidé například ochranu mořských želv nebo jiných zvířat, se kterými přijeli pracovat, nejen vlastním časem a energií ale též finančně.**

PŘÍKLADY ORGANIZACÍ, PŘES KTERÉ DOBROVOLNICTVÍ HLEDAT

WORKAWAY

V nabídkách z tohoto portálu po vás typicky budou chtít odpracovat 3-4 hodiny denně a krom naplnění základních potřeb jako je střecha nad hlavou nebo občas i jídlo, se můžete těšit na bohatou kulturní výměnu. Můžete si vybrat z nabídek neziskovek, škol, farem, zvířecích útulků, výpomoci v rodinách a vůbec všeho, co si jen dokážete představit. Pro další informace [navštivte oficiální stránky](#). Workaway sice není zcela zdarma, ale

požadovaný roční příspěvek 32 euro je jednorázový. Nezáleží na tom, kolik mecenášů za ten rok objedete. Navíc jej můžete zaplatit až ve chvíli, kdy máte vybrané vysněné místo i činnost a chcete získat kontakt na hostitele. Existuje i významná sleva pro dvojice.

AIESEC

Známa studentská organizace, která kromě stáží nabízí i dobrovolnické programy o délce 6 týdnů. Abyste mohli vyjet přes [AIESEC](#) musíte být studentem VŠ nebo mít do 2 let od ukončení školy. Bohužel si za každou zajištěnou dobrovolnickou stáž účtují 4990 Kč. Poplatek se však hradí až v momentě, kdy máte vše pevně domluveno.

FREE VOLUNTEERING

[Freevolunteering.net](#) má nabídky přehledně rozděleny dle kontinentů i zemí. Ačkoliv je dobrovolnický program zdarma, je třeba zaplatit poplatek za členství portálu [helpstay.com](#). Poplatek činí 20 euro za rok pro jednotlivce. Pro páry nebo společně cestující kamarády či skupinu je to 27 euro za roční členství.

WORK CAMPS

Pokud se nechcete vydat za dobrovolnictvím hned na několik měsíců, je work camp ideální variantou, protože umožňuje klidně i jen týdenní pobyt. V češtině můžete najít nabídku work campů na stránkách asociace [INEX-SDA](#).

Work camp přináší dohromady skupinu lidí ze všech koutů světa. INEX-SDA prezentuje work campy jako „jedinečnou příležitost poznat různé země a jejich kulturu, podpořit svou práci veřejně prospěšný projekt, naučit se nové věci a poznat zajímavé lidi.“

Mají širokou škálu zaměření od kultury přes sport, práci na

farmách až po archeologické a renovační práce. Poplatek za první work camp v daném roce je 2200 Kč. Za každý další je potom poloviční. Původní mezinárodní portál zabývající se work campy, může navštívit na stránkách workcamps.info

Pohoda ...

JAK SE VYHNOUT POPLATKŮM ČI POTÍŽÍM

Někdy není od věci vyhledávat dobrovolnické programy přes agenturu a následně oslovit přímo samotnou organizaci. Já jsem se takto (i když neúmyslně) dostala do Malajsie. Jednoduše se tak stalo díky tomu, že ačkoliv jsem odeslala přihlášku přes AIESEC, nikdo se mi zpátky neozval celé 2 měsíce! Nicméně po týdnu čekání jsem to nevydržela a oslovila Malajskou organizaci přímo. Odpověď jsem měla do 2 hodin, pohovor den na to a do 3 dnů

jsem mohla začít plánovat cestu. Nutno říci, že rychlost komunikace záleží na lokální AIESEC organizaci. Komunikace např. s českou nebo vietnamskou pobočkou byla blesková.

Na druhou stranu každá organizace má se zajišťováním dobrovolnických aktivit a s vývojem i údržbou vyhledávacího systému reálné náklady. Takže v mnoha případech není vyhýbání se poplatkům příliš morálně košér.

NA CO SE PŘIPRAVIT A JAK VYBRAT DŮVĚRYHODNOU ORGANIZACI

Obecně platí - **očekávejte neočekávané, ptejte se minulých účastníků a čtěte reference.** Pokud je organizace dobrá a důvěryhodná, ráda se pochlubí referencemi svých účastníků. Určitě stojí za to si organizaci či konkrétní projekt pořádně „progooglit“. Jsem si jistá, že najdete třeba blog bývalého dobrovolníka, který vám dá slušnou představu, do čeho se jdete.

KLADY A ZÁPORY DOBROVOLNICTVÍ

Pokud se na dobrovolnictví podívám kriticky z obou stran, jako na všem jiném najdu klady i zápory, které přináší.

POZITIVA (A SOCIÁLNÍ JISTOTY):

KULTURU, TRADICE A ZVYKY POZNÁTE LÉPE NEŽ JAKÝKOLIV TURISTA

Díky tomu, že v místní komunitě strávíte delší dobu, máte možnost proniknout do místních zvyků a tradic do hloubky. Ochutnáte tradiční jídla, které vám podomácku uvaří někdo z místních. A třeba vás rovnou naučí, jak se takový pokrm připravuje. Já se takto dostala k domorodému kmeni, kterému

naše organizace zajišťovala základní vzdělání. Domorodci nás naučili stavět jejich tradiční pralesní přístřešky, ve kterých do nedávna žili, nebo jak se vaří v džungli v bambusu. O setkání s domorodým kmenem Batek si [můžete přečíst na mé stránce](#).

NOVÍ LIDÉ ZE VŠECH KOUTŮ SVĚTA

Nové poznatky a zajímavosti načerpáte i díky kolegům, kteří na projekt přijedou z jiných koutů světa. Ačkoliv jsem byla v Malajsii, ochutnala jsem velbloudí maso, které dovezl kolega z Alžírsku, poslouchala jsem historky jiných cestovatelů z Austrálie či Nového Zélandu a jako správní gentlemani jsme si pravidelně vařili tradiční čaj o páté s kolegy z Velké Británie.

POMOC KOMUNITĚ, ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ A VÁŠ DOBRÝ POCIT

Samým jádrem dobrovolnictví je pomoc. Ať už místní komunitě, životnímu prostředí nebo jen záchranně zchátralé památky. Váš dobrý pocit z vykonané práce je koneckonců tou nejlepší odměnou.

KDYŽ SE VÁM TO NEBUDE LÍBIT, MŮŽETE KDYKOLIV ODEJÍT

Přeci jen, nejedná se o žádný pracovní poměr ani nucenou deportaci. Takže pokud se vám místo nebo práce nebude líbit, nic vám nebrání odejít a porozhlédnout se po něčem jiném. Nebo se vydat na prachobyčejnou cestu po dané zemi.

Společná večeře

NEGATIVA:

DOPRAVA NA MÍSTO PROPLACENA NENÍ

Pokud se vydáte za hranice musíte počítat s tím, že v drtivé většině případů cestovní náklady nejsou propláceny. Takže čím dále se vydáte, tím více vás to bude stát. Často se tak vyplatí spíše dlouhodobější pobyt.

NEVYDĚLÁTE SI

V kontrastu s obecným přesvědčením je největším záporem právě finanční stránka. Do dobrovolnictví tak či tak vkládáte svoje vlastní prostředky. Tím spíše pokud míříte za hranice. Zároveň po dobu své dobrovolné práce žádné peníze nevyděláte.

Může se to zdát jako samozřejmost, ale rozdíl na svém účtu oproti

klasickému pracovnímu pobytu rozhodně poznáte. Kromě toho ve velké většině případů sice máte na místě stravu a ubytování, ale kdo by odolal nějakým těm místním lahůdkám nebo výletům do okolí?

UBYTOVACÍ STANDARDY JSOU MNOHDY NA HONÝ VZDÁLENY TĚM EVROPSKÝM

Ve většině případů jde o práci pro neziskové organizace, které nemají mnoho finančních prostředků. Tak se může snadno stát, že skončíte na maličkém pokoji nevalné úrovně s hromadou dalších lidí. Často nepůjde jen o velkou koncentraci dobrovolníků, ale i nízkou kvalitu zázemí. Např. mizivé vybavení kuchyně, studená sprcha nebo turecké záchody. Z vlastní zkušenosti musím říct, že pobývat nějakou chvíli v opravdu malém bytě o 3 pokojích, spoustě lidí a základním vybavení není žádný med.

STRAVOVÁNÍ

Jídlo, které dostanete, nemusí každému vyhovovat. Může se snadno stát, že si s ostatními dobrovolníky budete moci vařit jen levné a jednoduché jídlo, které si organizace může dovolit. A pokud se vydáte za dobrovolnictvím do Asie, buďte si jistí, že rýži budete mít na stole častěji, než je vám milo. A to i ke snídani.

ČAS JE RELATIVNÍ VELIČINA

Rozhodně se připravte na to, že čas je v různých zemích vnímán různým způsobem. Já osobně jsem si musela těžce zvykat na to, že jakékoliv plánování v Malajsii nefunguje. O spoustě aktivit jsem se dozvíдалa až v momentě, kdy se vyjíždělo. Když už se stanovila nějaká hodina bylo to spíše číslo hozené do plénu. Čas tu očividně nehraje žádnou roli a to ani pro MHD.

HMYZÍ A JINÉ POTVORY

Ať už se vydáte kamkoli, udělejte si osobní průzkum, co v dané oblasti očekávat. V tropickém podnebí je moskytiéra nedocenitelným pomocníkem. Pokud se chystáte do oblasti deštných pralesů a rádi byste si udělali výlet do džungle, připravte se, že potkáte pijavice.

Já o jejich existenci netušila a přiznám se, že se staly mojí noční můrou. Minimálně do té doby, než jsem začala nosit speciální ponožky proti pijavicím. Ačkoliv ani potom se jim neubráníte, získáte aspoň více času na to si jich všimnout a zbavit se dříve, než se vám dostanou pod oblečení. Více o mém dobrodružství v pralese si opět přečtete na webu [Czech the World](#).

Malí čutálisti ...

UŽ SE JEN ROZHODNOUT

Jak vidíte, dobrovolnictví není vždy růžové. Ale **osobně mohu po 3 měsících říci, že bych se do toho pustila znovu**. I přes mírně dramatický začátek s pijavicemi v džungli jsem se nakonec dostala ke slíbené práci. Týden jsem strávila na nádherném ostrově péčí o mořské želvy a poslední měsíc pobývám v krásném resortu s bazénem a dalším sportovním vyžitím. Základem tedy je počítat s tím, že někdy opravdu nevíte, co vás čeká. O to je vše dobrodružnější!

Praktická rada závěrem: Kufr raději nechte doma a sbalte se do batohu. Podle zkušeností vlastních i vyprávění mých kolegů, jsou dobrovolnické projekty většinou na odlehlejších místech a kufr není úplně nejpraktičtější věc pro půldenní pochod džunglí nebo po prašné cestě.

JAKÁ JE VAŠE ZKUŠENOST?

Podělte se s námi v komentářích o tipy na zajímavé organizace nebo se klidně rozepište o svých vlastních zážitcích z podobných programů. My i další čtenáři budeme rádi ;)

Autor článku: Adri Plotzerová, [Czech the World](#) | **Editor:** Kuba Venglář, [Za horami.cz](#)

Tento článek pochází z webu [Za horami.cz](#), kde najdeš jeho online verzi včetně případné fotogalerie. Až budeš opět ve spojení se světem, můžeš se také podívat na Facebook [@zahoramicz](#), co je nového.